

Chceme Vám zpříjemnit čekání na Vánoce sérií pracovních listů, které Vám přiblíží adventní a vánoční dobu, jak ji prožívali naši předkové. Pojd'te s námi zjistit, jaké se dodržovaly zvyky, když byl...

NOVÝ ROK

Co se slaví na
Nový rok?

Nový rok je prvním dnem občanského kalendáře. V církevním kalendáři připadá na 1. leden slavnost Matky Boží, Panny Marie.

Jak se slavil Nový rok?

Veselé oslavy konce roku jsou městskou tradicí, např. ve Vyškově se zmiňují už v roce 1866. Na venkově se oslavy Silvestra a Nového roku objevují až později.

Co se
jedlo na
Nový rok?

Lidé nejedli drůbež, ryby ani zajíce, aby jim štěstí neuletělo, neuplavalo nebo neuteklo, naopak připravovali pokrmy z luštěnin symbolizujících bohatou úrodu a blahobyt.

Zapiš si svoje
novoroční
předsevzetí.

Proč se říká:
„Jak na Nový rok,
tak po celý rok“?

Nový rok je dodnes vnímán jako den dobrých předsevzetí. Lidé jej vnímali jako osudový den, jehož průběh může ovlivnit celý následující rok. Vyhýbali se proto hádkám a neshodám, obávali se dlouhého ležení v posteli nebo postonávání.

Jaké zvyky se na Nový rok dodržovaly?

Podobně jako chlapci na sv. Štěpána, odcházely na Nový rok ze služby dívky a měly volno až do Třech králů. Od hospodyně dostávaly dohodnuté peníze, výsluhový koláč, mouku, len na přízi, šátek apod.

K Novému roku patřily také kolední obchůzky a vinšování – přání štěstí a zdaru v dalším roce. Čekalo se, kdo přijde jako první na návštěvu. Za předobré znamení se považovalo, pokud vstoupilo do domu jako prvý host dítě, mladá dívka či muž.

Na Vyškovsku se děvčata scházela na Nový rok na „skrajování buchty“ – společném setkání mládeže, při kterém se krájela a jedla nazdobená buchta.

Navrhni novoroční přáníčko.

Co se na Nový rok nesmělo?

Hospodyňky by neměly uklízet, aby se ten rok neudřely. Nesměly zametat, aby se nevymetlo štěstí z domu, ani prát prádlo, protože prádlo na šňůře mohlo přinést neštěstí nebo dokonce smrt někoho blízkého. Obecně se dbalo, aby se nic nevynášelo z domu, protože by tato věc příštího roku chyběla.

Škrtni, co bylo na Nový rok zakázané.

pečená husa

hádky

pověšené prádlo

zametání

čočka